

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **R. A.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, sídlem Nádražní 2, Plzeň, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. listopadu 2020 č. j. KRPP-131198-3/ČJ-2020-030022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. ledna 2021 č. j. 17 A 108/2020 - 43

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Dne 26. listopadu 2020 zajistila německá policie žalobce a dalších šest osob, kteří měli být do Německa ilegálně převezeni v nákladním automobilu. Žalovaný následně žalobce převzal na základě readmisní dohody (Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o zpětném přebírání osob na společných státních hranicích, vyhlášená pod č. 5/1995 Sb.) a zahájil s ním řízení o správním vyhoštění.

[2] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaný zajistil žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) rozsudkem označeným v návěti. Dospěl k závěru, že se žalovaný nemusel podrobně zabývat proveditelností správního vyhoštění, ani si před vydáním rozhodnutí o zajištění nemusel vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Žalobce se sice zmínil o trestu od rodiny, to však dle názoru krajského soud nesevřel o skutečném nebezpečí vážné újmy, které by zakládalo překážku vycestování žalobce. Jiné nebezpečí žalobce neuváděl. Krajský soud žalobci nepřisvědčil, že nepříznivá situace v Iráku je obecně známá.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že rozhodnutí žalované má oporu ve spise. Irák je obecně nebezpečnou zemí, „u níž lze uvažovat o realizaci správního vyhoštění pouze za splnění individuální realizovatelnosti vyhoštění v každém jednotlivém případě“. Žalovaný a krajský soud nesprávně posoudili překážky vycestování stěžovatele do Iráku. Žalovaný i krajský soud se spolehli na zcela paušalizované a obecné závazné stanovisko Ministerstva vnitra a otázku realizovatelnosti stěžovatelova vyhoštění nijak nekonkretizovali. Stěžovatel poukázal na obtížnou situaci, v níž se ocitá zajištěný cizinec, což dle jeho názoru vyžaduje, aby se na odůvodnění rozhodnutí o zajištění kladly zvýšené nároky.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[7] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna *zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*

[8] Stěžovatel nepochybně, že v jeho případě existovalo nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, ani nenamítá, že mu měl žalovaný uložit některé ze zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Podstatou kasační stížnosti je výtky, že žalovaný před zajištěním stěžovatele nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně možnosti budoucího výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele.

[9] Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. listopadu 2011 č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS), při zajištění cizince má žalovaný povinnost zabývat se tím, „zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince

pokračování

alespoň potenciálně možné.“ Případnými překážkami realizace účelu zajištění se však žalovaný musí zabývat jen tehdy, jsou-li mu v době rozhodování o zajištění známy. Smyslem řízení o zajištění cizince totiž není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro naplnění tohoto účelu. Úvaha o potencialitě vyhoštění bude na místě například v případě, kdy by mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.

[10] Primárním zdrojem poznatků žalovaného o skutečnostech, pro něž by nemuselo být možné vykonat rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, jsou zpravidla tvrzení samotného cizince. Rozhodnutí o zajištění totiž musí být vydáno velmi rychle (zpravidla do 48 hodin, na něž lze cizince zajistit podle § 27 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, srov. bod 26 usnesení č. j. 7 As 79/2010 - 150). Žalovaný tudíž nemá obecně dostatek času, aby z vlastní iniciativy zjišťoval informace o zemi původu cizince, či si dokonce již před vydáním rozhodnutí o zajištění vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince (§ 120a zákona o pobytu cizinců). Při rozhodování o zajištění cizince žalovaný posuzuje možné překážky vycestování toliko předběžně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. května 2016 č. j. 5 Azs 5/2016 - 51). Teprve je-li dána určitá míra pravděpodobnosti, že mohou existovat určité překážky vycestování, je povinen vyžádat si závazné stanovisko Ministerstva vnitra ještě před zajištěním cizince za účelem správního vyhoštění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. října 2019 č. j. 8 Azs 55/2019 - 34).

[11] Z kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel považuje za důvod znemožňující jeho vycestování bezpečnostní situaci v Iráku. Nejvyšší správní soud však souhlasí s krajským soudem, že žalovaný se v rozhodnutí o zajištění stěžovatele touto otázkou nemusel zabývat, neboť stěžovatel v tomto směru žádné obavy nevyjádřil. Krajský soud správně dovedl, že bezpečnostní situace v Iráku není obecně známou skutečností, kterou není třeba dokazovat. Ačkoli judikatura Nejvyššího správního soudu v poslední době refletovala, že situace v Iráku není zcela stabilní (srov. například rozsudek ze dne 9. února 2021 č. j. 6 Azs 390/2020 - 25), zatím nic nenasvědčuje tomu, že by byla tak špatná, aby bylo možné dovést, že vyhoštění stěžovatele do Iráku není ani potenciálně možné a že by ji žalovaný musel již při rozhodování o zajištění zohlednit, aniž by na ni stěžovatel poukázal.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Rozhodl tak bez jednání v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. aplikovaného na základě § 120 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl sice ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[14] Žalobci byl usnesením krajského soudu ze dne 5. ledna 2021 č. j. 17 A 108/2020 - 24 ustanoven zástupcem advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10 věta první za středníkem s. ř. s.). Ustanovenému zástupci žalobce Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v sepsu a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)], za nějž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7

bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3 400 Kč. Ustanovený zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty, uvedená částka proto představuje konečnou výši jeho odměny. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu